

Seat No. _____

HAP-16080001050701

B. Com. (Sem. V) Examination

June - 2023

Accounting - V

(Old Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours / Total Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) જમણી બાજુ દર્શાવેલ અંક પ્રશ્નના માર્ક્સ દર્શાવે છે.
(3) જરૂરી ગણતરી જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવવી.

- 1 શામજીભાઈ પાસે તા. 1લી જાન્યુઆરી 2021ના રોજ રૂ. 2,00,000ની દાર્શનિક કિંમતની 6%ની સરકારી જમીનગીરીઓ હતી. જેની ચોપડે કિંમત રૂ. 2,20,000 હતી. આ જમીનગીરીઓ પર વ્યાજ દર વર્ષે 1લી એપ્રિલ, 1લી જુલાઈ, 1લી ઓક્ટોબર તથા 1લી જાન્યુઆરીના રોજ ચૂકવવામાં આવે છે. ખરીદ અને વેચાણના વ્યવહાર પર બજાર કિંમતના 1% લેખે દલાલી ચૂકવવામાં આવે છે. તા. 31-12-2021ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ દરમિયાન નીચે મુજબ વ્યવહારો થયા હતા:

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત (રૂ.)	ભાવ (રૂ.)	નોંધ
1-2-2021	1,00,000	97	વ્યાજ સહિત ખરીદી
1-5-2021	1,50,000	110	વ્યાજ બાદ વેચાણ
1-8-2021	1,25,000	120	વ્યાજ સહિત વેચાણ
1-12-2021	50,000	105	વ્યાજ બાદ ખરીદી

2021ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષ માટેનું 6% ની સરકારી જમીનગીરીઓનું ખાતું શામજીભાઈના રોકાણ ખાતાવહીમાં બનાવો.

અથવા

- 1 તા. 1-4-21ના રોજ મિ. P એ 6% ના રૂ. 30,000 દાર્શનિક કિંમતના રિબેચર રૂ. 102 માં ખરીદ્યા. આ જમીનગીરીઓ પર વ્યાજ તા. 31મી માર્ચ તથા 30મી સપ્ટેમ્બરના રોજ ચૂકવાય છે. તા. 31-3-2022ના રોજ પૂરા થતાં વ્યવહારો નીચે મુજબ છે:

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત (રૂ.)	ભાવ (રૂ.)	નોંધ
31-7-2021	12,000	98	વ્યાજ સહિત ખરીદી
15-11-2021	2,000	96	વ્યાજ બાદ ખરીદી
30-11-2021	22,000	99	વ્યાજ સહિત વેચાણ
15-2-2022	12,000	104	વ્યાજ બાદ વેચાણ

31મી માર્ચ, 2022ના રોજ બજાર કિંમત રૂ. 95 છે. તા. 31-3-2022ના પૂરા થતાં વર્ષનું મિ. P ના ચોપડે રોકાણોનું ખાતું તૈયાર કરો. (FIFO પદ્ધતિ મુજબ)

- 2 કમલ તેના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિ મુજબ રાખે છે. નીચેની માહિતી પરથી તા. 31-3-2022ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો:

(a) મિલકત અને જવાબદારીની બાકીઓ:

વિગત	31-3-2021	31-3-2022
સ્ટોક	30,000	45,000
ફર્નિચર	25,000	25,000
લેણીહૂંડી	20,000	20,000
દેવીહૂંડી	5,000	10,000
દેવાદારો	35,000	50,000
લેણદારો	45,000	40,000
જમીન-મકાન	1,25,000	1,50,000

(b) રોકડ વ્યવહારોની માહિતી:

વિગત	રૂ.
હાથ પર રોકડ (31-3-2021)	1,500
રોકડ ખરીદી (કુલ ખરીદીના 35%)	52,500
રોકડ વેચાણ (કુલ વેચાણના 40%)	90,000
ભાડું ચૂકવ્યું	9,000
ખર્ચા ચૂકવ્યા	3,000
મજૂરી ચૂકવી	20,000
ઓક્ટ્રોઈ ચૂકવી	2,000
ડિવિડંડ મળ્યું	7,500

(c) વધારાની માહિતી : રૂ.

દેવીહૂંડી સ્વીકારી 10,000

દેવાદારોએ હૂંડી સ્વીકારી 20,000

ઘાલખાધ 1,500

ઘાલખાધ અનામત 3,500

જમીન મકાનની શરૂની બાકી પર 5% લેખે અને ફર્નિચર પર 10% લેખે ઘસારો ગણો.

અથવા

2 વિશાલ તેના હિસાબો એકનોંધી પદ્ધતિ મુજબ રાખે છે. નીચેની માહિતી પરથી 20 તા. 31-3-2022 ના રોજ પૂરા થતા વર્ષના હિસાબો તૈયાર કરો:

વિગત	1-4-2021	31-3-2022
મશીનરી	75,000	85,000
લેણીહૂંડી	8,000	9,000
દેવીહૂંડી	6,000	8,000
દેવાદારો	30,000	(?)
લેણદારો	20,000	(?)
સ્ટોક	25,000	30,000
રોકડ - બેંક	29,000	35,000
અગાઉથી ચૂકવેલ વીમો	1,000	2,000
ચૂકવવાના બાકી ખર્ચા	2,000	3,000

વર્ષ દરમિયાનના વ્યવહારો:

વિગત	રૂ.
રોકડ ખરીદી	15,000
રોકડ વેચાણ	(?)
દેવાદારો પાસેથી મળેલ રોકડ	50,000
બેંકમાં જમા કરેલ રોકડ	45,000
લેણદારોને ચેકથી ચૂકવ્યા	25,000
લેણીહૂંડીના રોકડા મળ્યા	10,000
દેવીહૂંડીના રોકડા ચૂકવ્યા	5,000
ખર્ચ માટે બેંકમાંથી ઉપાડ્યા	8,000
ખર્ચા રોકડમાં ચૂકવ્યા	7,000
રોકડ ઉપાડ	9,000
વીમો રોકડમાં ચૂકવ્યો	3,000
કુલ ખરીદી	53,000
કુલ વેચાણ	1,00,000
લેણદારોને આપેલ વેચાણશેરો કરેલ લેણીહૂંડી	5,000
લેણદારોને આપેલ વેચાણશેરો કરેલ લેણીહૂંડી નકરાય	2,000
હાથ પર રોકડ તા. 31-3-2022	10,000
તા. 1-10-2021ના રોજ મશીનરી ચેકથી ખરીદી	

હવાલા :

- (1) મૂડી પર 10% વ્યાજ ગણો.
- (2) મશીનરી પર 10% ઘસારાની જોગવાઈ કરો.
- (3) દેવાદારો પર 5% ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરો.

- 3 શિવ પેલેસ હોટેલમાં એક્સરખા 125 રૂમ છે. તેના મુસાફરો અંગેના રજીસ્ટરમાંથી 15 જૂન 2022ને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે :

રૂમનો વપરાશ	દિવસની સંખ્યા
125	5
115	6
110	4
100	6
81	5
60	4

દરેક રૂમમાં પેસેન્જર દીઠ એક અલગ પલંગની સુવિધા આપવામાં આવે છે. જૂન 2022ના મહિનાના તે અંગેનો ખર્ચ નીચે મુજબ છે :

સ્ટાફ પગાર.....75,000
 વીજળી ખર્ચ1,00,000
 વહીવટી ખર્ચ50,000
 ગ્રાહકો માટે વપરાશી વસ્તુઓનું ખર્ચ1,15,000
 જાહેરાત ખર્ચ35,750
 સ્વીમિંગ પુલ સંચાલન ખર્ચ49,250
 અન્ય ખર્ચાઓ.....1,00,000

મકાન, કમ્પ્યુટર, વાહનો, ફર્નિચર વગેરે મિલકતોનો કુલ વાર્ષિક ઘસારો રૂ. 9,00,000 દર વર્ષે ગણવામાં આવે છે. રૂમ ભાડું એવી રીતે નક્કી કરવામાં આવે છે કે જેથી રૂમ ભાડાની આવકના 60% નફો પ્રાપ્ત થાય.

રૂમ દિવસની ગણતરી કરો. સેવા પડતર પત્રક તૈયાર કરો. રૂમદીઠ દરરોજના ભાડાની ગણતરી દર્શાવો.

અથવા

- 3 ગેલેક્શી થિયેટરના ચોપડામાંથી તા. 31-3-2022ના રોજ પૂરા થતાં વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ મળી છે : 15

ખર્ચાઓ	રૂ.
વહીવટી	2,00,000
વીજળી	8,00,000
સમારકામ	5,00,000
પરચૂરણ ખર્ચાઓ	7,00,000
જાહેરાત	10,00,000
પ્રિન્ટ ભાડું	15,00,000
ટેક્સ	10,00,000

પગાર :

એક મેનેજરનો પ્રતિ માસ.....	8,000
આઠ ચોકીદાર, દરેકનો પ્રતિ માસ	6,000
બે ઓપરેટર્સ, દરેકનો પ્રતિ માસ	4,000
પાંચ ક્લાર્ક, દરેકનો પ્રતિ માસ	5,000

મકાનની કિંમત આશરે રૂ. 20,00,000 આંકી છે. જેનું અંદાજી આયુષ્ય 20 વર્ષનું છે. પ્રોજેક્ટ અને અન્ય સાધનો જેની પડતર રૂ. 6,00,000 આંકવામાં આવી છે. જેના પર 10% ધસારો ગણો.

વર્ષ દરમિયાન દરરોજ ત્રણ શો રાખે છે. કુલ ક્ષમતા 500 બેઠકની છે. જેમાં :
લોઅર ક્લાસ : 200 બેઠક

અપર ક્લાસ : 200 બેઠક

બાલ્કની : 100 બેઠક

કુલ બેઠકોની 60% બેઠકોનો ઉપયોગ થાય છે.

ત્રણેય ક્લાસને 1:2:3 ના પ્રમાણે ભાર આપવામાં આવ્યો છે. વર્ષના દિવસો 360 ગણો.

જો મેનેજમેંટ કુલ આવક પર 20% વળતરની અપેક્ષા રાખતું હોય તો દરેક વર્ગની એક વ્યક્તિ દીઠ ટિકિટનો દરેક ક્લાસનો દર નક્કી કરો.

- 4 પ્રોડક્ટ Z તૈયાર માલ બનતા પહેલા ત્રણ પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. નીચેની 15 માહિતી સપ્ટેમ્બર 2022 ની મેળવવામાં આવી છે :

વિગત	પ્રક્રિયા-I	પ્રક્રિયા-II	પ્રક્રિયા-III	તૈયાર માલ સ્ટોક
શરૂનો સ્ટોક	20,000	32,000	40,000	80,000
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	1,60,000	48,000	60,000	—
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	1,40,000	1,60,000	1,40,000	—
ઉત્પાદન ખર્ચ	80,000	96,000	80,000	—
આખર સ્ટોક	40,000	16,000	60,000	1,20,000
પડતર કિંમત પર નફો	25%	20%	10%	—
શરૂના સ્ટોક પર આંતર પ્રક્રિયા નફો	—	5,580	10,760	26,136

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે અને તૈયાર માલનો સ્ટોક જે કિંમતે પ્રક્રિયા-III માંથી મળેલ છે, તે જ કિંમતે આંકવામાં આવે છે. મહિના દરમિયાનનું વેચાણ રૂ. 16,00,000નું થયું હતું.

તૈયાર કરો :

- દરેક તબક્કે નફો દર્શાવતા પ્રક્રિયા ખાતા
- તૈયાર માલનું ખાતું

અથવા

- 4 જેની લિ.ની પ્રોડક્ટ A તૈયાર માલ બનતા પહેલા બે પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. નીચેની માહિતી સપ્ટેમ્બર 2022ની મેળવવામાં આવી છે. ઉત્પાદન પ્રક્રિયા A માંથી પ્રક્રિયા B ખાતે ફેરબદલી કિંમત પર 25% નફો ચઢાવીને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે છે. જ્યારે પ્રક્રિયા B નું ઉત્પાદન તૈયારમાલ ખાતે પડતર કિંમતના 20% નફો ચઢાવીને ટ્રાન્સફર કરવામાં આવે છે. નીચેની માહિતી 2021-22ના વર્ષ માટે પ્રાપ્ત થાય છે:

વિગત	પ્રક્રિયા - A	પ્રક્રિયા - B	તૈયાર માલ સ્ટોક
શરૂનો સ્ટોક	1,980	1,350	5,355
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	4,095	2,250	—
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	8,100	4,500	—
ઉત્પાદન ખર્ચ	2,025	1,350	—
આખર સ્ટોક	1,350	1,013	7,756
શરૂના સ્ટોક પર આંતર પ્રક્રિયા નફો	—	405	1,395

દરેક પ્રક્રિયાનો સ્ટોક પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે આંકવામાં આવે છે. વર્ષ દરમિયાનનું વેચાણ રૂ. 45,000નું થયું હતું.

- (1) દરેક તબક્કે નફો દર્શાવતા પ્રક્રિયા ખાતા
- (2) તૈયાર માલનું ખાતું
- (3) ખરેખર મળેલ નફાની ગણતરીનું પત્રક.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right side indicate marks.
(3) Working note is a part of your answer.

- 1 On 1-1-21, Shamjibhai had 6% Government Securities having face value of Rs. 2,00,000 and book value of Rs. 2,20,000. Interest is paid on 1st April, 1st July, 1st October and 1st January every year on the securities. Brokerage is calculated @ 1% on market value for every purchase-sale transaction. **20**
- The following transactions took place for the year ended on 31-12-2021:

Date	Face Value (Rs.)	Rate (Rs.)	Remarks
1-2-2021	1,00,000	97	Cum interest purchase
1-5-2021	1,50,000	110	Ex. Interest sale
1-8-2021	1,25,000	120	Cum interest sale
1-12-2021	50,000	105	Ex. Interest purchase

Prepare 6% Government Securities Account in the investment ledger of Shamjibhai for the year 2021.

OR

- 1 On 1-4-21, Mr. P purchased 6% Debentures of face value of Rs. 30,000 at Rs. 102. Interest is payable on 31st March and 30th September. Transaction for the year ended on 31-3-2022 were as under : **20**

Date	Face Value (Rs.)	Price (Rs.)	Remarks
31-7-2021	12,000	98	Cum interest purchase
15-11-2021	2,000	96	Ex. Interest purchase
30-11-2021	22,000	99	Cum interest sale
15-2-2022	12,000	104	Ex. Interest sale

On 31st March 2022 the market value was Rs. 95. Prepare Investment Account for the year ended on 31-3-2022 in the books of Mr. P (use FIFO method).

- 2 Kamal maintains his accounts according to single entry system. Prepare his annual accounts for the year ending on 31-3-2022 from the following details: 20

(a) Balances of assets and liabilities :

Particulars	31-3-2021	31-3-2022
Stock	30,000	45,000
Furniture	25,000	25,000
Bills receivable	20,000	20,000
Bills payable	5,000	10,000
Debtors	35,000	50,000
Creditors	45,000	40,000
Land and building	1,25,000	1,50,000

(b) Details of cash transitions :

Particulars	Rs.
Cash on hand (31-3-2021)	1,500
Cash purchase (35% of total purchase)	52,500
Cash sales (40% of total sales)	90,000
Rent paid	9,000
Expenses paid	3,000
Wages paid	20,000
Octroi paid	2,000
Dividend received	7,500

(c) Additional information :

Bills payable accepted 10,000
 Bills accepted by debtors 20,000
 Bad debts 1,500
 Bad debts reserve 3,500

Provide 10% depreciation on furniture and 5% depreciation on land and building on opening balance.

OR

- 2 Vishal keeps his account on single entry system. From the following information prepare final accounts for the year ending 31-3-2022 : 20

Particulars	1-4-2021	31-3-2022
Machinery	75,000	85,000
Bills receivable	8,000	9,000
Bills payable	6,000	8,000
Debtors	30,000	(?)
Creditors	20,000	(?)
Stock	25,000	30,000
Cash and bank	29,000	35,000
Prepaid insurance	1,000	2,000
Outstanding expenses	2,000	3,000

Transactions during the year :

Particulars	Rs.
Cash purchase	15,000
Cash sales	(?)
Cash received from debtors	50,000
Cash deposited in bank	45,000
Paid to creditors by cheques	25,000
Cash received from bills receivable	10,000
Cash paid to bills payable	5,000
Withdrawn from bank for expenses	8,000
Expenses paid in cash	7,000
Drawings in cash	9,000
Cash paid for insurance	3,000
Total purchases	53,000
Total sales	1,00,000

Bills receivable given to creditors as endorsed	5,000
Bills receivable given to creditors as endorsed dishonored	2,000
Cash on hand as on 31-3-2022	10,000
Machinery was purchased on 1-10-2021 by cheque.	

Adjustments :

- (1) Calculate interest on capital at 10% p.a.
- (2) Provide for depreciation on machinery at 10% p.a.
- (3) Provide bad debts reserve on debtors at 5%.

- 3 There are 125 rooms of same type in Hotel Shiv Palace. The following information is found in its passenger register for June, 2022. 15

Use of Rooms	No. of Days
125	5
115	6
110	4
100	6
81	5
60	4

In each room one bed per passenger is given. Expenses for the month of June 2022 are as under :

Staff salary	75,000
Electricity expenses	1,00,000
Administrative expenses	50,000
Consumable items for customers	1,15,000
Publicity expenses	35,750
Swimming pool expenses	49,250
Other expenses	1,00,000

Total depreciation on assets - building, vehicles, computers, furniture is calculate Rs. 9,00,000 annually.

Room rent is fixed in such a manner that profit of 60% on room rent income is earned. Calculate room days. Prepare operating cost sheet. Show calculation of rent per day per room.

OR

- 3 The following information is extracted from the books of "Galaxy" theater for the year ended on 31-3-2022. 15

Expenses :	Rs.
Administrative	2,00,000
Electricity	8,00,000
Maintenance	5,00,000
Sundry expenses	7,00,000
Advertisement	10,00,000
Print charges	15,00,000
Taxes	10,00,000

Salaries :	Rs.
One manager per month	8,000
Eight gatekeepers per month each	6,000
Two operators per month each	4,000
Five clerks per month each	5,000

The building is valued at Rs. 20,00,000 and its estimated life is 20 years. Projector and other equipments cost Rs. 6,00,000 on which 10% depreciation is to be charged.

Throughout the year daily three shows are arranged. Total capacity is for 500 seats, which are as under :

Lower class : 200 seats

Upper class : 200 seats

Balcony : 100 seats

Average 60% of the capacity is utilized. Weight is given to these classes by ratio 1:2:3. Assuming 360 working days for the year.

Ascertain cost per person show and determine the rate of each class, if the management expects 20% profit on total cost.

- 4 Product Z passes through three processes before it transferred to finished stock. Following information is available for the month of September 2022. 15

Particulars	Process-I	Process-II	Process-III	Finished stock
Opening stock	20,000	32,000	40,000	80,000
Direct material	1,60,000	48,000	60,000	—
Direct wages	1,40,000	1,60,000	1,40,000	—
Production O/H	80,000	96,000	80,000	—
Closing stock	40,000	16,000	60,000	1,20,000
Profit % on transfer price	25%	20%	10%	—
Inter process profit for opening stock	—	5,580	10,760	26,136

Stock in processes is value at prime cost and finished stock has been valued at price which it is received from Process-III. Sales during the period were Rs. 16,00,000.

Prepare :

- Process cost accounts showing profit element in each stage.
- Finished Stock Account.

OR

- 4 A product of Jeni Ltd. passes through two processes before it is transferred to finished stock. Production of Process A is transferred to Process B account after adding 25% profit on transfer priced while production of process B is transferred to Finished Stock Account after adding 20% profit on cost price. Following information is available from the books of account of the company for the year 2021-22 : 15

Particulars	Process A	Process B	Finished stock
Opening stock	1,980	1,350	5,355
Direct material	4,095	2,250	—
Direct wages	8,100	4,500	—
Production O/H	2,025	1,350	—
Closing stock	1,350	1,013	7,756
Inter process profit for opening stock	—	405	1,395

Stock of each process is valued at prime cost. Sales during the year amounted to Rs. 45,000. On the basis of the above information prepare :

- (1) Process cost accounts showing profit element in each stage.
- (2) Finished Stock Account.
- (3) Statement showing actual realized profit.
